

ELEKTRONİK HABERLEŞME SEKTÖRÜ TAKİP RAPORU-Ekim 2018

Elektronik haberleşme sektöründeki gelişmelerin takip edilmesi amacıyla önemli görülen göstergelerin yer aldığı bu rapor, BTK, TÜİK, BIST gibi kuruluşlar tarafından yayınlanan resmi veriler kullanılarak TELKODER tarafından hazırlanmıştır. BTK Çeyrek raporlarının yayınlanmasının ardından her üç ayda bir yayınlanacaktır.

1- Elektronik Haberleşme Sektörü Büyüklüğü

Son üç ayda enflasyondan arındırılmış gelirler düşmüştür 😞

2- Elektronik Haberleşme Sektöründe Rekabet

2017 sonuna göre alternatif işletmecilerin Pazar payı %1,39 artmış olmasına rağmen AB'ye göre hala çok düşüktür 😞

3- Elektronik Haberleşme Sektöründe Karlılık

2017'de karlılıklar pozitif geçmiştir ancak önceki dönemlere göre hala düşük seviyelerdedir 😞

4- Elektronik Haberleşme Sektöründe Şirket Piyasa Değerleri

Son üç ayda şirket piyasa değerleri düşmeye devam etmiştir 😞

5- Genişbant Abone Sayısı

Son üç ayda abone sayısında önemli bir artış yaşanmamıştır 😞

6- Fiber Uzunlukları

Son üç ayda fiber uzunluklarında önemli bir artış yaşanmamıştır 😞

7- Genişbant Uydu Hizmetleri

Son üç ayda uydu internet abone sayısında önemli bir artış yaşanmamıştır 😞

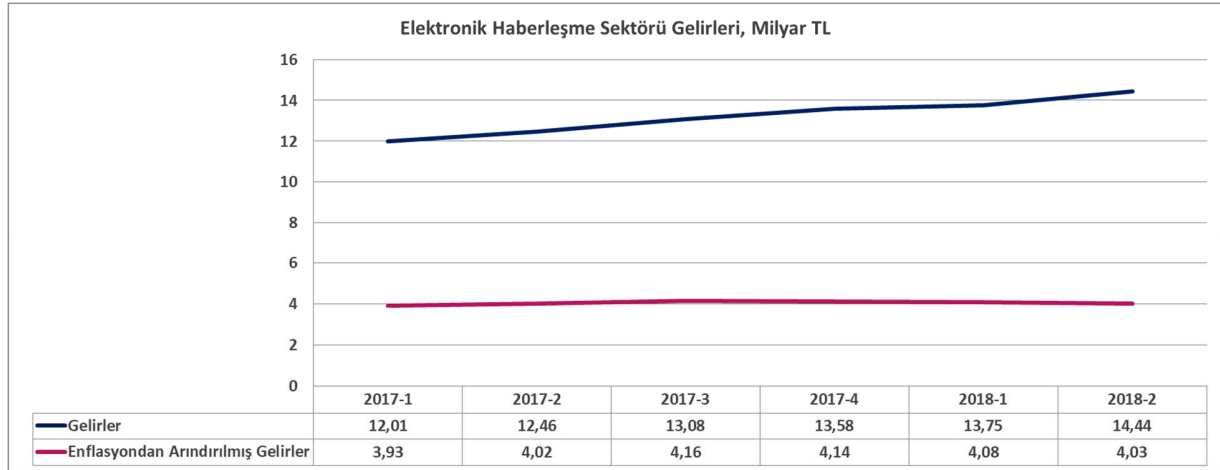
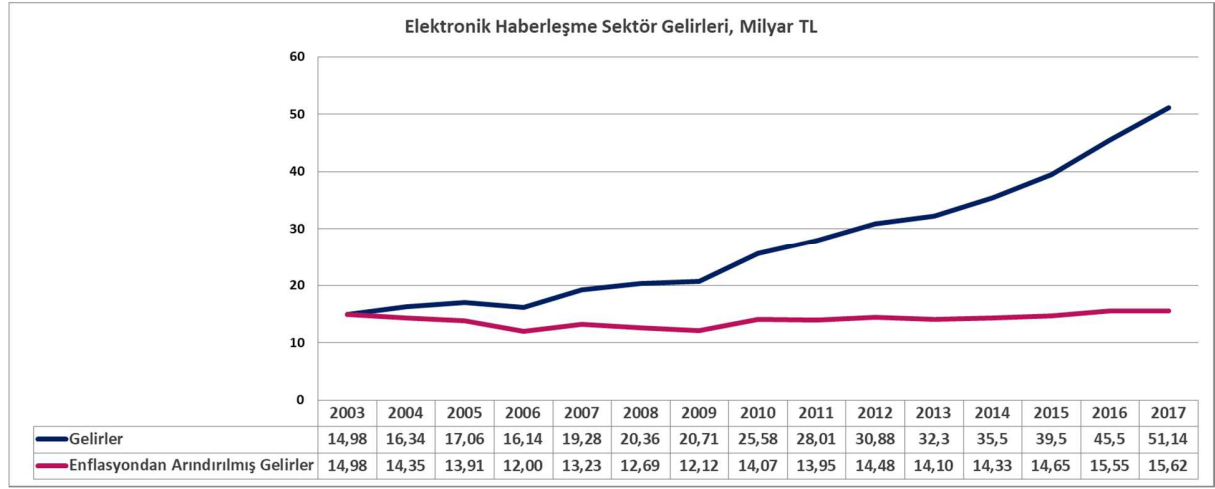
8- Ses Trafiği Dağılımı

Son üç ayda sabit trafik miktarı düşmeye devam etmiştir 😞

9- Veri Merkezi İşletmeciliği

Son üç ayda veri merkezi işletmeciliği alanında önemli bir gelişme yaşanmamıştır 😞

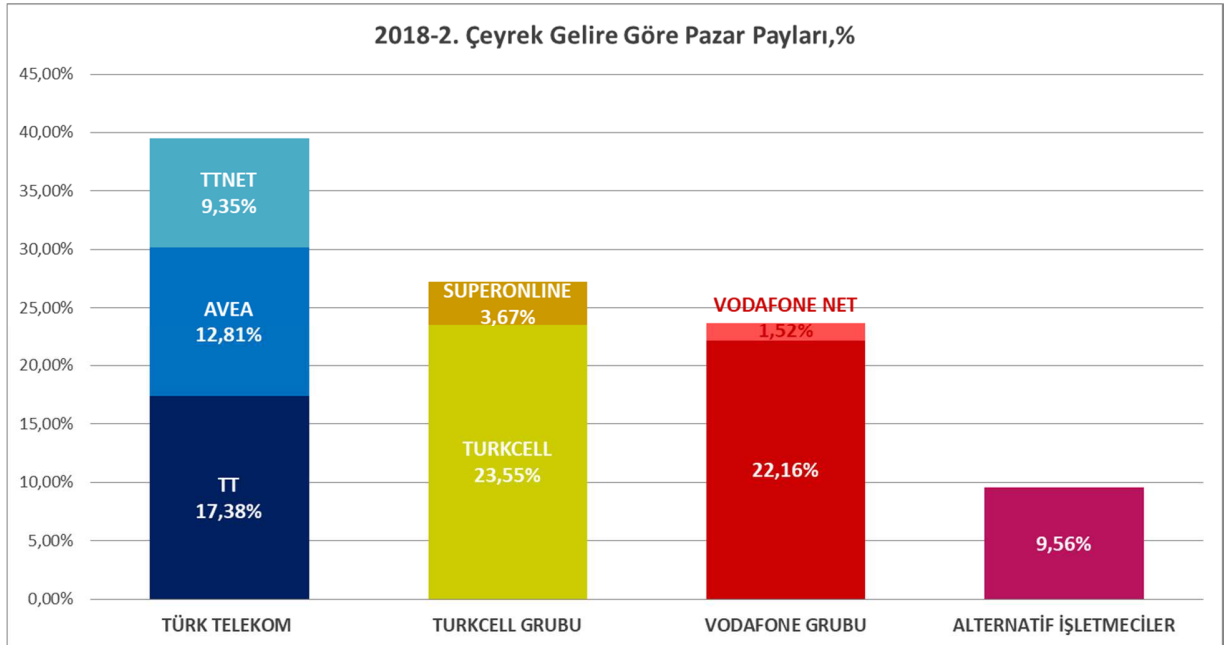
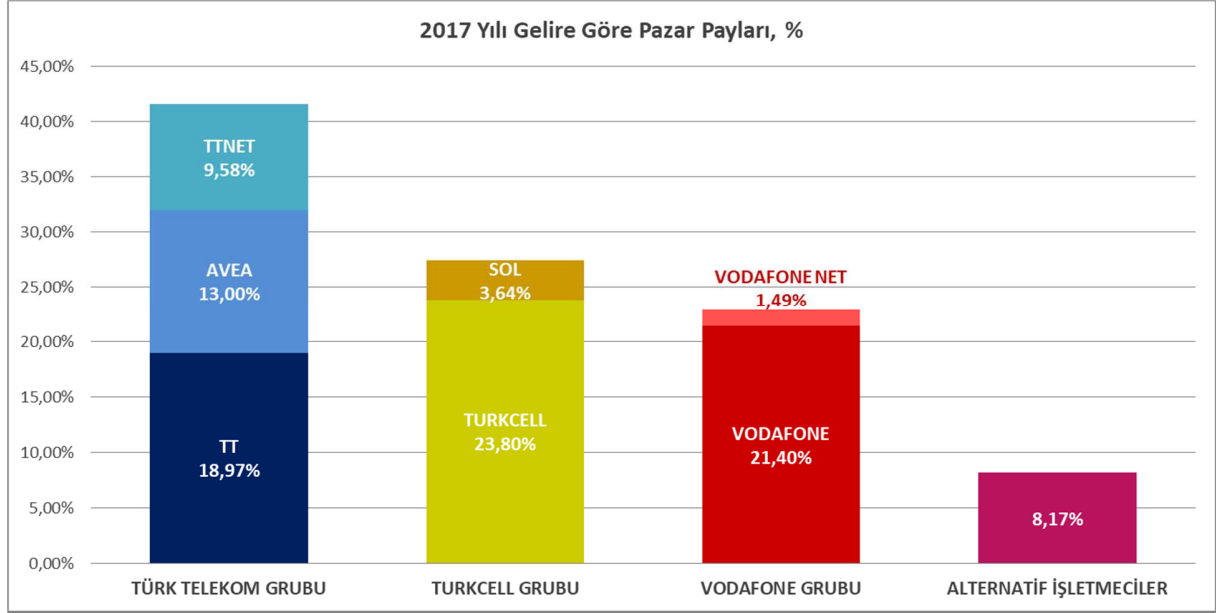
1- ELEKTRONİK HABERLEŞME SEKTÖRÜ BÜYÜKLÜĞÜ

Elektronik haberleşme sektörü gelirleri 2003 yılında 14,98 Milyar TL iken 2017 yılı sonu itibariyle 51,14 Milyar TL olarak tespit edilmiştir. Büyüme üzerindeki enflasyon etkisinin ortadan kaldırılması amacı ile TÜİK verileri kullanılarak ve 2003 yılı temel alınarak hesaplanan enflasyondan arındırılmış gelirlere göre ise 2017 yılı sonunda sektör gelirin 15,62 Milyar TL olduğu görülmektedir.

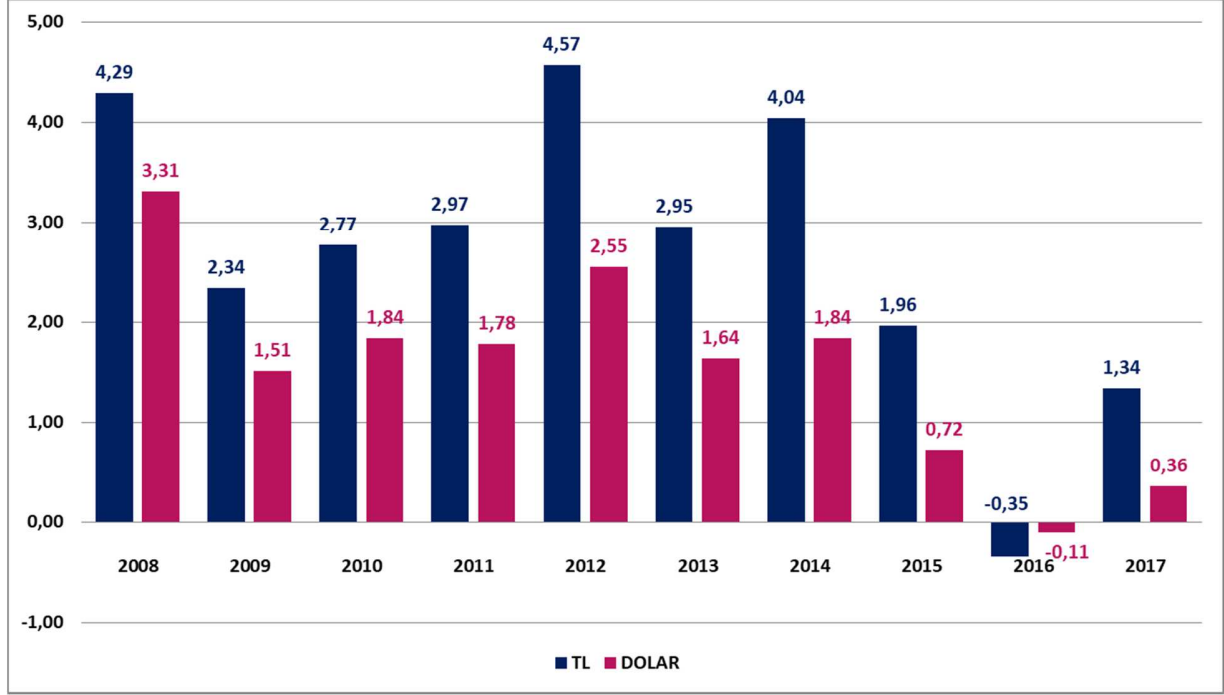
2018 ilk çeyrekte 13,75 Milyar TL olarak hesaplanan sektör gelirlerinin 2018 ikinci çeyrek sonunda 14,44 Milyar TL olduğu görülmektedir. Enflasyondan arındırılmış gelirlerde ise önemli bir değişiklik yoktur.

2- ELEKTRONİK HABERLEŞME SEKTÖRÜNDE REKABET

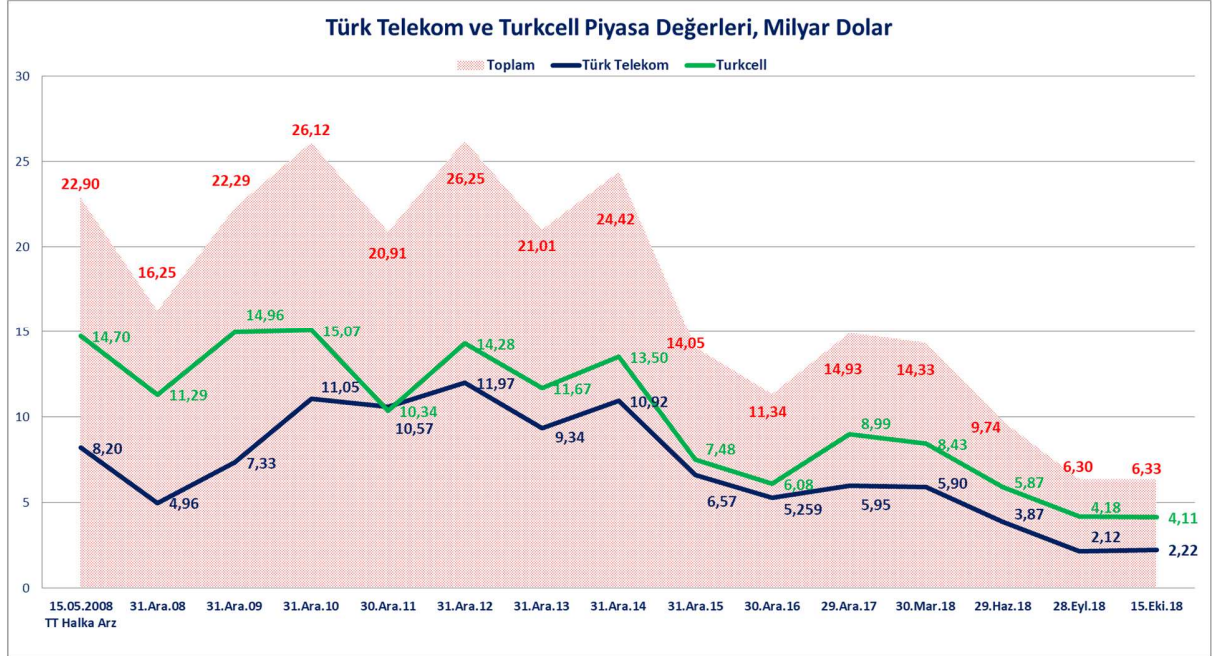
Yukarıdaki grafiklerde, 2002 yılında fiili olarak rekabete açılmış olan elektronik haberleşme sektöründe, sektör oyuncularının gelirlere göre Pazar paylarına yer verilmektedir. Buna göre; 2017 yılı sonunda pazardaki en büyük üç operatör ve iştirakleri dışında kalan alternatif işletmecilerin Pazar payı %8,17 olarak belirlenmiştir. 2018 ikinci çeyrekte ise alternatif işletmecilerin gelire göre Pazar payları %9,56 olarak tespit edilmekle beraber bu oran AB'ye göre hala çok düşüktür.

3- ELEKTRONİK HABERLEŞME SEKTÖRÜNDE KARLILIK

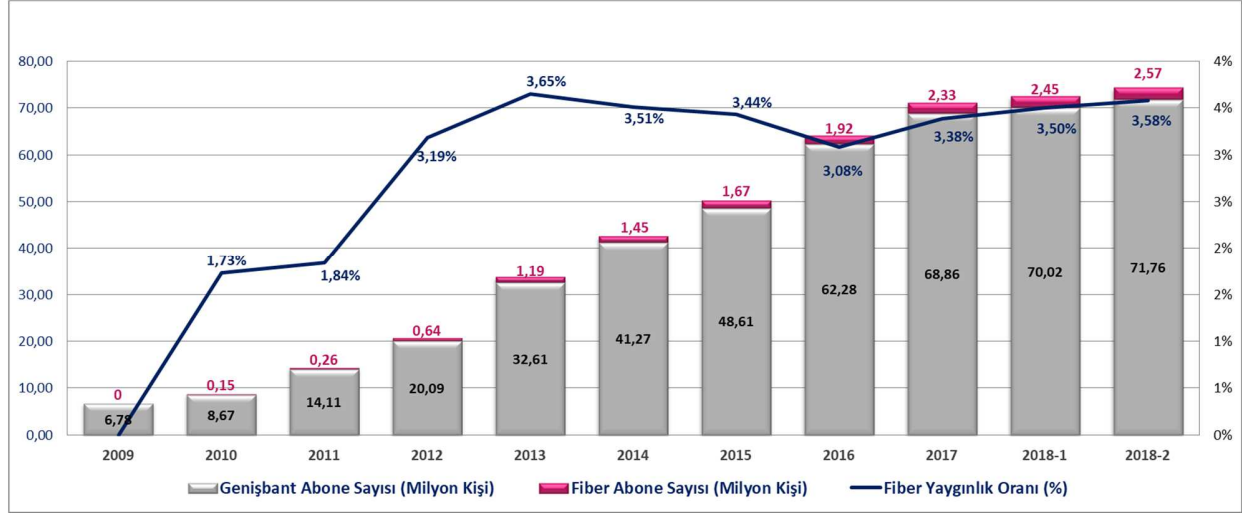
Yukarıdaki tabloda 2008 yılından bugüne kadar sektördeki üç büyük işletmeci ve iştiraklerinin kar miktarlarına yer verilmektedir. Buna göre, 4,5G ihalesinin ardından 2016 yılında karlılığın eksiye düşmesi oldukça dikkat çekicidir. 2017 yılı sonunda yeniden pozitif rakamlara dönen karlılık miktarlarındaki 2008 yılından itibaren devam eden düşüşün dikkatle incelenmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

4- ELEKTRONİK HABERLEŞME SEKTÖRÜNDE PİYASA DEĞERLERİ

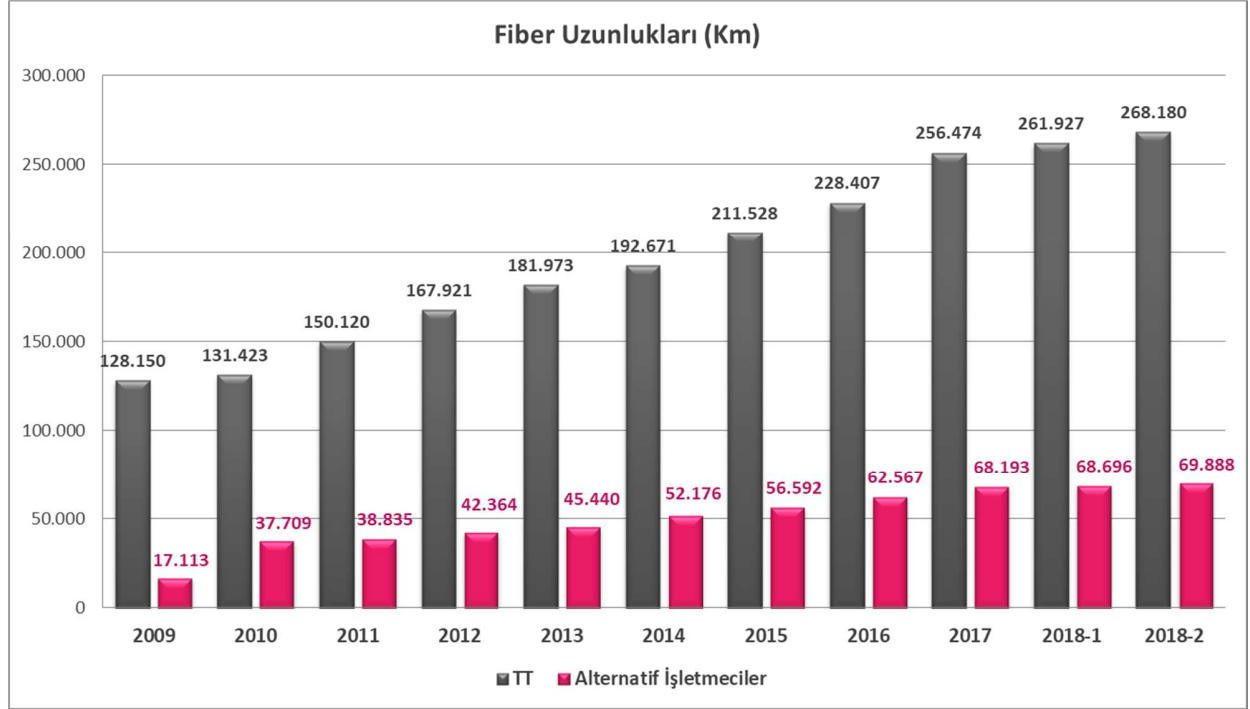
Sektörün yaklaşık %70'ini oluşturan iki şirketin piyasa değerleri incelendiğinde, 2008 yılından bu yana önemli ölçüde düşüş yaşandığı görülmektedir. Buna göre, 2008 yılı sonunda iki şirketin toplam değeri 16,25 Milyar Dolar iken, 15 Ekim 2018 tarihinde toplam değer 6,3 Milyar Dolara düşmüştür.

5- GENİŞBANT ABONE SAYISI

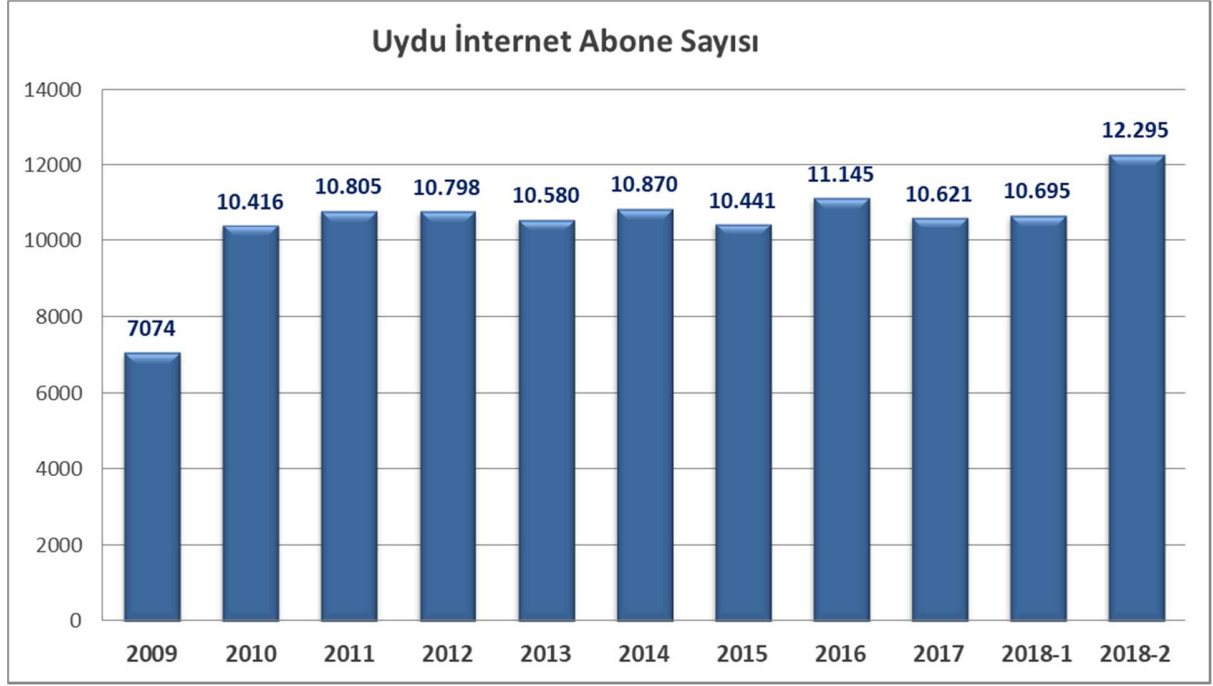
Yukarıdaki grafikte toplam genişbant abone sayısı ve bu sayı içerisinde fiber abone sayısı ve oranı yer almaktadır. Buna göre 2018 birinci çeyrek sonunda %3,5 olan fiber abone oranı 2018 ikinci çeyrek sonunda %3,58 olarak belirlenmiştir.

6- FİBER UZUNLUKLARI

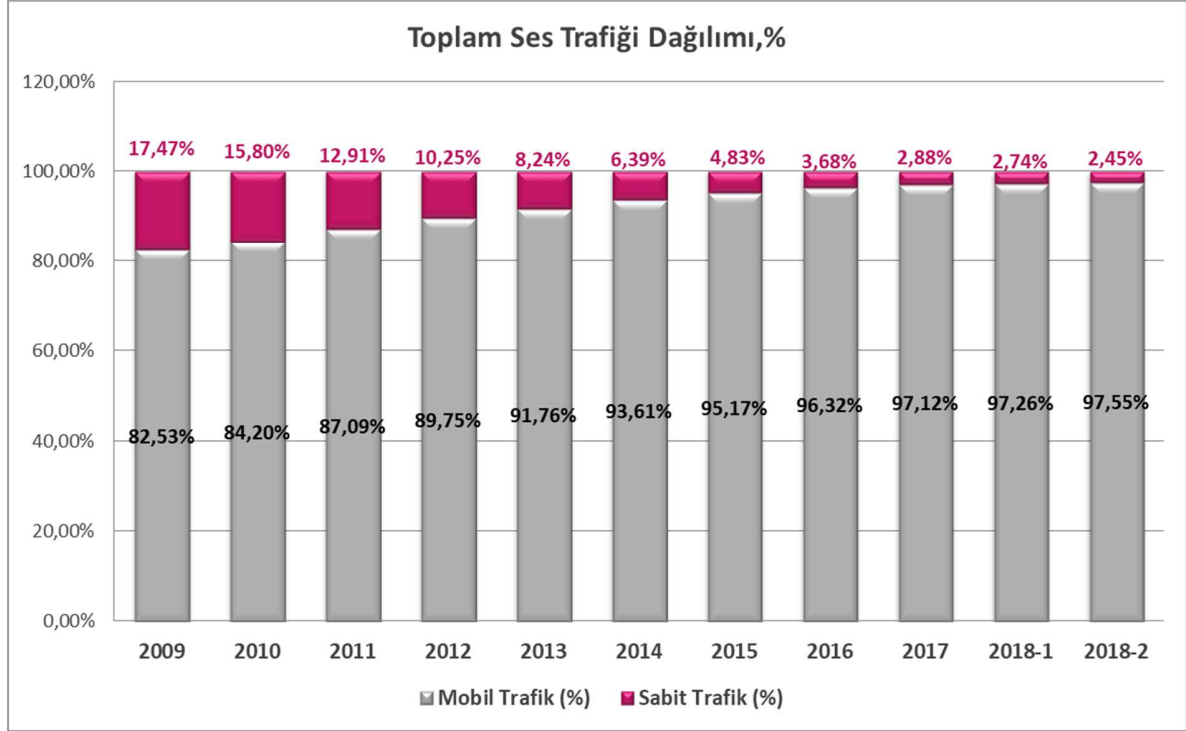
Yukarıdaki grafikte, 2009 yılından bugüne fiber altyapı uzunluklarına yer verilmektedir. Buna göre, 2009 yılında 145.263 km olan toplam fiber uzunluğu 2018 ikinci çeyrek sonunda 338.068 km olarak belirlenmiştir.

7- GENİŞBANT UYDU HİZMETLERİ

Genişbant hizmetlerinde önemli bir alternatif olan uydu internet hizmetine ilişkin abonelik miktarlarına bakıldığında 2009 yılından bu yana önemli bir gelişme olmadığı ve bugüne kadar 5.221 yeni abone kazanımı olduğu görülmektedir.

8- SES TRAFİĞİ DAĞILIMI

Toplam ses trafiği içindeki sabit ses trafiği oranı 2009 yılından bu yana ciddi biçimde düşmüştür. 2009 yılında toplam trafiğin %82,5'i mobil, %17,4'ü sabit ses iken 2018 ikinci çeyreği sonunda sabit ses trafiğinin oranı %2,45'e düşmüştür. İngiltere'de sabit trafik %31, mobil trafik %69, Almanya'da ise sabit trafik %52,6 mobil trafik %47,5 olarak gerçekleşmiştir. Türkiye'de sabit ses trafiğindeki hızlı düşüşün incelenmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

9- VERİ MERKEZİ İŞLETMECİLİĞİ

(Zettabayt)	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2016-2021 Değişimi
VM Bulut Hizmetleri	6	8,1	10,6	13,1	16,1	19,5	%26,6
VM Geleneksel Hizmetler	0,82	0,90	0,95	0,99	1,03	1,04	%4,8
Toplam VM Hizmetleri	6,82	9	11,5	14,1	17,1	20,5	%24,7

Küresel Veri Merkezi Trafik, 2016–2021, 1 zettabayt (ZB) = 1 trilyon gigabayt (GB)

2016-2021 dönemi için, Toplam Küresel Veri Merkezi Trafik, kümülatif olarak %24,7 büyümeye sahip olacağı beklenmektedir. VM hizmetlerinin, ağırlıklı olarak, bulut tarafında büyüme göstereceği ve 2021 yılında geleneksel VM hizmetlerinin bulut hizmetlerinin 19'da 1'ine düşeceği tahmin edilmektedir. Mevcut durumda, Toplam Veri Merkezi Trafik, %13,6'ü veri merkezlerinden veri merkezlerine, %14,9'u veri merkezlerinden kullanıcılara ve %71,5'i veri merkezleri içinde dolaşan trafikten oluşmaktadır (Cisco Global Cloud Index 2018).

Bu ve buna benzer birçok veri açıkça göstermektedir ki, Veri Merkezi İşletmeciliğinin önemi en ufak bir azalma göstermeden, sahip olduğu büyümeyi üstel olarak sürdürmektedir. Sektörümüz tarafından son derece faydalı bulunan, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) tarafından yayımlanan “Üç Aylık Pazar Verileri Raporları” ile benzer şekilde Veri Merkezi İşletmeciliğini ve sektörün diğer oyuncuları ilgilendiren bütün verileri yayımlamasının sektörün geleceğine ışık tutması açısından çok faydalı olacağı değerlendirilmektedir.